

Име и презиме

Komora socijalne zaštite

Наслов

Jana nije jedina!? Još troje dece nestalo iz Dečjeg sela u Sremskoj Kamenici: "Jedino što se zna da su ZAJEDNO"

Извор

Portal Blic

Датум објављивања

2022-06-02

Тип извора

Интернет

Линк

<https://www.blic.rs/vesti/hronika/jana-nije-jedina-jos-troje-dece-nestalo-iz-decjeg-sela-u-sremskoj-kamenici-jedino-sto-v47f2tf>

Текст жалбе

Комора социјалне заштите је професионално удружење, које се поред лиценцирања стручних радника и праћење спровођења Етичког кодекса, бави заштитом професионалних интереса у социјалној заштити као и унапређењем делатности социјалне заштите кроз указивање, давање иницијатива и предлога за унапређење делатности, квалитета услуга и заштите корисника система социјалне заштите. У односу на делокруг нашег рада, дужност нам је да реагујемо на наслове, теме и садржаје који су пласирани у штампаним и електронским медијима, а који се односе на непрофесионално извештавање о темама из области социјалне заштите.

Текст објављен дана 02.06.2022. на порталу Блиц - „Јана није једина?! Још троје деце nestало из Дечјег села у Сремској Каменици: „Једино што се зна је да су ЗАЈЕДНО" је објављен након званичне конференције за штампу коју је установа имала и на којој су новинарима дате информације у вези са случајем, нарочито оне које указују да полиција и друге надлежне службе раде на лоцирању деце и да имају сазнања где се деца налазе. У том контексту, портал Блиц наводи имена и презимена деце, њихове слике, чињенице да су корисници смештаја у Дечијем селу у Сремској Каменици и да су издвојена из биолошке породице. Користе се слике са друштвених мрежа ове деце. Чињеница је да су на овакав начин откривени подаци о малолетницима, без сагласности њихових старатеља и жеље да буду изложена јавности, али и без циља да се деца на тај начин идентификују и да се слике објаве у циљу потраге за децом која су самовољно напустила установу. Користе се њихова пуна имена и презимена и други лични подаци, подаци о наводим емотивним везама међу децом. На овакав начин, откривајући идентитет деце, прекршено је више чланова Кодекса новинара Србије:

- Првенствено „обавеза истинитог обавештавања – објективног, потпуног и благовременог". Не постоји јасан „јавни интерес" да се открије идентитет ове деце. У овом случају, не ради се о потерници, званичним сајтовима за потрагу за несталим лицима и сл. већ о новинском чланку.

- Прекршена је одредба по којој је „новинар дужан да консултује што више извора и да им омогући да изнесу свој став". Уз објаве званичних институција, које су се у овом моменту показале веома отворене за сарадњу, наводи се „извор близак Телеграфу". Мишљења смо да је у овакво осетљивој и ургентној ситуацији сваки извор који је непроверен могао само да нанесе штету деци и истражи. Било је неопходно да се извештавајући о овако осетљивим стварима, новинари ипак обрате родитељима односно старатељима, центрима за социјални рад који су надлежни за децу, као и установи у којој су била смештена деца односно Дечијем селу у Сремској Каменици. Објављивањем слика са налога на друштвеним мрежама, уз које стоје и називи тих налога, могло је додатно угрозити безбедност деце и у друштву створити различите квалификације и предрасуде о њима.

- Оваквим извештавањем, прекршен је и одељак IV Кодекса, који се односи на одговорност новинара. У односу на овај члан Кодекса, у тексту је пропуштено да се заштити приватност и идентитет деце. Под тачком 5 овог одељка наводи се да је „новинар дужан да поштује и штити права и достојанство деце". Деца су означена као корисници домског смештаја, што указује да њихове породице немају капацитет да се брину о њима, да су без непосредне бриге родитеља, што уз приказивање слика и имена стигматизује децу, а ствара ризик да код једног броја јавности и својих вршњака она буду представљена као „мање вредна" због својих животних околности.

- Прекршен је део Кодекса који уређује „Однос према изворима информисања" – у наведеном тесту се чини да су злоупотребљене емоције других људи („извор близак деци", „разредна" као и њихово незнање о последицама које изјаве и давање података о деци, могу да утичу на откривање идентитета деце и угрожавање њихове безбедности и сигурности.

- Новинар у наведеном тексту није поштовао приватност и достојанство деце (одељак VII Кодекса), с обзиром да је приликом извештавања изнео не само имена и презимена, слике деце, чињеницу да су измештена из породице већ и податке о емотивном статусу неких од њих, као и чињенице о ранијем понашању „није им први пут". Сви други учесници у комуникацији са медијима су скривали идентитет деце, сем новинара овог листа. Тачка 4. одељка VII управо говори о обавези новинара да осигура да дете не буде угрожено или изложено ризику због објављивања његовог имена, фотографија или снимка са његовим ликом. Новинар не сме да злоупотреби знање трећих лица која открију идентитет малолетника, као ни добронамерност. Смернице јасно наглашавају да „информације добијене од лекара, социјалних радника, васпитача и тако даље, а које директно или индиректно упућују на идентитет малолетника, не смеју да буду објављене."

Морамо да нагласимо да изнети подаци о малолетницима, као и слике са њихових приватних профила на друштвеним мрежама, у овом случају, нису изнети у циљу апела јавности за проналазак малолетника, нарочито ако узмемо у обзир да су одмах по појављивању информација у медијима о самовољном удаљавању деце из установе за смештај, установа и запослени имали конференцију за штампу са званично изнетим подацима, полиција је одмах реаговала и била на трагу лоцирања и проналаска деце. Дакле, ове информације нису изнете у јавном интересу и на начин да се заштити идентитет детета, већ на начин да се сензационалистички представи догађај, уз потпуно непоштовање достојанства и интегритета малолетника, што може штетно утицати на њихов даљи развој, боравак у заједници и вршњачкој групи.

С поштовањем,

Сандра Перић, директорка